

همخوانی روش DXL با روش DXA در تشخیص پوکی استخوان در بیماران مصرف‌کننده لووتیروکسین

رحمت‌اله حافظی (M.D.)^۱، زهره حمیدی (M.D.)^۲، اکبر سلطانی (M.D.)^۳، عباس‌علی کشتکار (M.D.)^۴.

- ۱- استادیار، گروه فیزیوتراپی و توانبخشی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله، تهران، ایران.
- ۲- پزشک عمومی، مرکز تحقیقات غدد درون‌ریز و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران، تهران، ایران.
- ۳- استادیار، مرکز تحقیقات غدد درون‌ریز و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران، تهران، ایران.
- ۴- دانشجوی دکتری اپیدمیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران، تهران، ایران.

چکیده

مقدمه: مصرف لووتیروکسین یک عامل خطر برای پوکی استخوان محسوب می‌شود. روش DXA استاندارد طلایی تشخیص پوکی استخوان است. اطلاعات اندکی درباره همخوانی نتایج DXL (سنجش تراکم استخوان به روش DXA در منطقه پاشنه) با روش DXA محوری (کمر و لگن) در بیماران مصرف‌کننده لووتیروکسین وجود دارد. این مطالعه برای بررسی همخوانی این دو روش در بیماران مصرف‌کننده لووتیروکسین طراحی شده است.

مواد و روشها: در این مطالعه ۶۲ بیمار مصرف‌کننده لووتیروکسین حضور داشتند. متوسط سنی افراد 54 ± 10 سال بود. ۴۲ نفر از زنان یائسه بودند و متوسط سن یائسگی آنها $48/61 \pm 5/80$ سال بود. تراکم معدنی استخوان در نواحی کمر و لگن (منطقه عمومی ران) به روش DXA با یک دستگاه GE-Lunar (DPX-MD, USA) و در ناحیه پاشنه با یک دستگاه Calscan (Demetek, Sewden) صورت گرفت. نرم افزار مورد استفاده SPSS (10) بود. حساسیت و ویژگی روش DXL برای تعیین پوکی استخوان در دو ناحیه کمر و لگن با استفاده از منحنی ROC به دست آمد. سطح معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

نتایج: با استفاده از روش DXA، در ۱۸٪ بیماران استئوپروز یافت شد (۶٪ در ناحیه عمومی ران و ۱۶٪ در ناحیه کمر). با استفاده از روش DXL در ۱۸٪ بیماران استئوپروز مشاهده گردید. با استفاده از منحنی ROC حساسیت $T\text{-Score} \leq 2/5$ در ناحیه پاشنه برای تشخیص پوکی استخوان در ناحیه عمومی ران و ناحیه کمر به ترتیب ۷۵٪ و ۶۰٪ و ویژگی آن برای این تشخیص در نواحی فوق‌الذکر به ترتیب ۸۸٪/۲ و ۹۰٪/۲ بود. سطح زیر منحنی برای نواحی عمومی ران و ناحیه کمر به ترتیب ۰/۹۷۵ (P-value=۰/۰۰۲) و ۰/۸۶۶ (P-value=۰/۰۰۰) بود.

نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد روش DXL می‌تواند در غربالگری بیماران مصرف‌کننده لووتیروکسین برای پوکی استخوان مفید باشد. تأیید نهایی تشخیص با انجام سنجش تراکم استخوان به روش DXA در نواحی محوری الزامی است.

کلواژگان: پوکی استخوان، BMD، DXL، DXA، لووتیروکسین، تراکم معدنی استخوان، و استئوپروز.

آدرس مکاتبه: دکتر اکبر سلطانی، مرکز تحقیقات غدد درون‌ریز و متابولیسم، طبقه پنجم، بیمارستان دکتر شریعتی، خیابان کارگر شمالی، تهران، ایران.

پست الکترونیک: emrc@sina.tums.ac.ir